

Prakticky každý druhý mladý Čech sahá po nikotinu

Z výsledků Národního výzkumu o užívání tabáku a alkoholu v České republice (NAUTA), které každoročně uveřejňuje Státní zdravotní ústav u příležitosti Světového dne bez tabáku, vyplývá, že v roce 2024 užívala nikotin z různých typů výrobků denně přibližně čtvrtina respondentů starších 15 let.

Pokud zahrneme i příležitostné uživatele, tedy ty, kteří neužívají nikotin denně, ale alespoň jednou měsíčně, jedná se o přibližně třetinu respondentů (33,8 %). Ve věkové kategorii 15–24 let užívá nikotin denně 41,6 % respondentů, včetně příležitostných uživatelů je to pak přibližně polovina dotázaných (49,8 %).

Celkově lze v trendu kuřáctví tradičních tabákových výrobků od roku 2012 pozorovat statisticky významný pokles

($p < 0,001$). V posledních třech letech se jejich počet ustálil na přibližně čtvrtině kuřáků. Naopak významně přibývá uživatelů alternativních výrobků ke kouření, jako jsou elektronické cigarety, zahříváný tabák a nikotinové sáčky. Po alternativách častěji sahají zejména mladí ve věku 15–24 let.

Zdroj: tisková zpráva

Nejmodernější léky v Česku máme. Nedostanou se však ke všem pacientům

Dostupnost inovativních léků je v Česku v evropském srovnání dobrá – 106 ze 173 nových přípravků¹ se dostalo alespoň k jednomu pacientovi do necelých dvou let od evropské registrace. Ukazují to data z letošní analýzy EFPIA Patients W.A.I.T. Indicator 2024², která srovnává počet nových léků na trhu ve 36 evropských zemích. Navzdory tomuto posunu se k léčbě v Česku nedostávají všichni pacienti, kteří ji potřebují – vliv mají regionální rozdíly, kapacity zdravotnických zařízení, období roku nebo regulační omezení.

Nejvíce nově registrovaných léků v Evropě je určeno k léčbě rakoviny. Významný podíl tvoří také přípravky pro neurologická a infekční onemocnění, endokrinní pokles

a autoimunitní nemoci nebo potíže se srdcem a cévami. Plně dostupná je v evropském měřítku přibližně třetina nově registrovaných léků.³ V České republice je situace

složitější – až u 80 % přípravků existují určité překážky, jež pacientům komplikují nebo oddalují přístup k léčbě.

První omezení plyne z faktu, že téměř všechny nové léky přicházející na český trh se mohou používat výhradně

ve specializovaných zdravotnických centrech. Z toho vyplývají další limitace – specializovaná centra nemusí být ve všech krajích a jejich kapacita je limitována.

Zdroj: tisková zpráva

Literatura

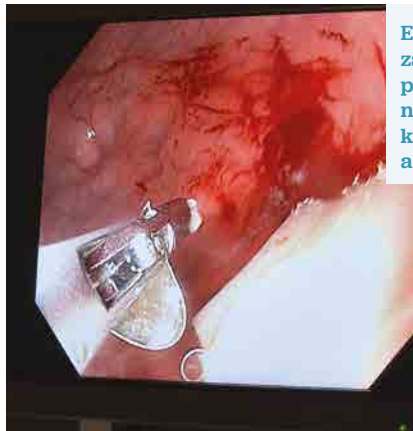
1. Jedná se o léčivé přípravky registrované mezi lety 2020 a 2023 Evropskou lékovou agenturou (EMA).
2. Největší evropská studie, která již 11 let sleduje dostupnost inovativních léčiv, aktuálně ze souboru 36 zemí. Autorem studie je Evropská federace farmaceutických společností a asociací (EFPIA).
3. Plně dostupný lék znamená, že ho může běžně dostat kterýkoli pacient, pro něhož je určen, a to bez zbytečných omezení – tedy podle toho, co je uvedeno v oficiálních informacích k přípravku (tzv. SPC).

Produkty pro užívání zahřívaného tabáku představují nečekané riziko pro kojence

Lékaři z Pediatrické kliniky 2. LF UK a FN Motol varují před ostrými kovovými součástmi produktů pro užívání zahřívaného tabáku, které mohou být nebezpečné pro nejmenší. Drobné části těchto výrobků se snadno uvolňují a v domácnostech, kde se pohybují děti, se mohou během uťeriny stát rizikovým předmětem.

Zatímco dospělí vnímají produkty pro užívání zahřívaného tabáku jako moderní alternativu ke klasickému kouření, pro děti mohou představovat závažné zdravotní riziko. Pediatrická klinika 2. LF UK a FN Motol v uplynulém roce hospitalizovala deset dětí ve věku od osmi do patnácti měsíců, které požířely ostrý kovový plíšek pocházející z těchto produktů.

U tří malých pacientů bylo nutné provést urgentní endoskopický zákrok, díky němuž se podařilo předejít nutnosti chirurgického výkonu. *Zdroj: tisková zpráva*

Endoskopické zákroky probíhaly na Pediatrické klinice 2. LF UK a FN Motol

Hlavním rizikem je nebezpečí poškození trávicího traktu (rtg snímek)

Mladí praktici se ptají: Kdo se postará o nemocnou populaci?

Mezi mediky rok od roku roste zájem o to stát se praktickým lékařem. Je i dostatek zkušených praktiků, kteří by je rádi školili. Přestože by české zdravotnictví více praktických lékařů potřebovalo, nevytváří dostatečné podmínky pro to, aby se lékaři mohli do oboru přihlásit. Počet rezidenčních míst, díky nimž se z absolventa medicíny stane praktik, neodpovídá poptávce ani potřebám systému. O tomto problému diskutovaly na přelomu května a června stovky lékařů na své 9. praktické konferenci pro praktické lékaře. Posílají ministrům otevřený dopis, v němž je vyzývají, aby situaci řešili.

Nyní systém funguje tak, že když se chce lékař stát praktičkem, přihlásí se na rezidenční místo. To ministerstvo dotuje částkou 1,8 milionu korun na 3 roky. Část peněz dostává budoucí praktik jako plat, část jde na platbu za stáže, kurzy apod. Zbytek by měl připadnout školiteli, který mladého lékaře na závěrečnou atestaci a vstup do oboru připravuje.

„Tato částka je na hraně minimální mzdy, není tedy motivující ani pro mladého lékaře, ani pro jeho školitele – ten většinou na svého svěřence spíše doplácí,“ vysvětluje předseda Mladých praktických lékařů MUDr. Vojtěch Mucha. Mladí praktici tak volají alespoň po 25% navýšení dotací.

Zdroj: tisková zpráva

Počet hlášených nemocí z povolání klesl meziročně o čtvrtinu, poprvé bylo uznáno chronické onemocnění bederní páteře

Státní zdravotní ústav pravidelně zpracovává roční souhrn statistik nemocí z povolání. Ve srovnání s rokem 2023 klesl v roce 2024 celkový počet hlášených profesionálních onemocnění téměř o čtvrtinu.

Z celkově zapsaných 5290 profesionálních onemocnění šlo o celkem 5240 nemocí z povolání a 50 ohrožení nemocí z povolání. V Národním registru nemocí z povolání stále přetrvává vysoký počet hlášených nemocí z povolání způsobených virem SARS-CoV-2, ale sledujeme ústup této příčiny.

Celkově bylo přes 90 % nemocí z povolání vyvoláno přenosnými a parazitárními infekcemi, následovaly nemoci způsobené fyzikálními faktory, nemoci postihující dýchací

cesty, plíce, pohrudnici a pobřišnici, nemoci kožní a nemoci způsobené chemickými látkami.

Mezi nejčastější nemoci způsobené fyzikálními faktory patří dlouhodobě zejména syndrom karpálního tunelu z dlouhodobého nadměrného jednostranného přetěžování nebo z práce s vibrujícími nástroji. Poprvé bylo uznáno také chronické onemocnění bederní páteře způsobené dlouhodobým přetěžováním těžkou fyzickou prací.

Zdroj: tisková zpráva

Řešení nedostatku zdravotníků?

Českému zdravotnictví, které čelí kritickému nedostatku personálu, může pomoci příchod kvalifikovaných zdravotních sester a studentů medicíny z Vietnamu. Tento záměr aktuálně stvrdili prezident Hospodářské komory Zdeněk Zajíček a rektorka Univerzity Karlovy Milena Králíčková podpisem memoranda o spolupráci. Obě instituce tak reagují na situaci, kdy tisíce zdravotníků odcházejí do důchodu a čtvrtina pracovních inzerátů na jimi uvolněná místa zůstává bez jediné reakce.

Cílem připravovaného projektu je v pilotní fázi dovést první stovku budoucích zdravotníků. Ti by měli projít jazykovou a odbornou přípravou ve Vietnamu a po nostrifikaci (úředním uznání zahraničního vzdělání) a doplnění kvalifikace posílit pracovní stavy v českém zdravotnictví.

Celý projekt reaguje na exaktní nepříznivá data. V českém zdravotnictví aktuálně chybí přes 2 500 všeobecných sester. Téměř třetina stávajících sester je ve věku

nad 55 let a jejich hromadný odchod do důchodu hrozí během několika let. V některých regionech nedokážou nemocnice obsadit ani jednu volnou pozici. Zátěž na zbývajícím personálu se tím zvyšuje a některá oddělení musejí omezovat provoz.

Otázkou ovšem zůstává, zda naši lékaři vnímají tento projekt tak, že tyto problémy pomůže vyřešit.

Zdroj: tisková zpráva

IPVZ pracuje na lepší dostupnosti praktických lékařů na venkově

Dne 1. 1. 2025 zahájil Institut postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví (IPVZ) realizaci projektu s názvem „Podpora vzdělávání v oblasti primární péče zaměřené na všeobecné praktické lékaře, praktické lékaře pro děti a dorost a podpora regionální dostupnosti zdravotní péče“. Projekt je spolufinancován z Evropského sociálního fondu prostřednictvím Operačního programu Zaměstnanost plus a současně ze státního rozpočtu ČR. Jeho hlavním cílem je zvýšit dostupnost primární zdravotní péče.

Projekt se zaměřuje na podporu vzdělávání všeobecných praktických lékařů (VPL) a lékařů pro děti a dorost a počítá s vytvořením funkčního systému školitelských praxí. Takto vybudovaný systém umožní přilákat nové zájemce o obor VPL a položí základy pro dlouhodobé řešení nedostatku lékařů zejména ve venkovských oblastech. Doba realizace projektu je 1. 1. 2025–30. 6. 2028.

„Není reálné během tří let trvání projektu zaplnit všechna chybějící místa novými praktiky na venkově. Můžeme však vytvořit příklady kvalitní školitelské praxe a rozšířit je

po celé České republice,“ říká MUDr. Ludmila Bezdíčková, odborná konzultantka projektu a vedoucí Katedry všeobecného praktického lékařství IPVZ.

Důležitou součástí iniciativy je také zavádění motivačních prvků do pregraduálního vzdělávání mediků, například v podobě strukturované stáže ve vybraných školitelských ordinacích v regionech.

„Praktické zkušenosti dají studentům a mladým lékařům reálnou představu o tom, co práce venkovského lékaře obnáší. Právě venkovská praxe a brzká tvorba vazby

studentů k regionům je nejen z mezinárodních, ale i našich zkušeností často rozhodující při volbě budoucí kariéry a klíčem k řešení nedostatku praktiků na venkově," doplňuje MUDr. David Halata, předseda Pracovní skupiny venkovského lékařství SVL ČLS JEP a odborný garant této klíčové aktivity.

Poslední pilíř projektu se zaměřuje na vzdělávání nelékařských zdravotnických pracovníků, kteří jsou v primární péči oporou celého týmu. Vede ho MUDr. Kateřina Javorská, členka výboru SVL ČLS JEP. „Bez sester není týmová

praxe kompletní. Zajišťují první kontakt s pacientem, organizují péči, komunikují, edukují, znají pacienty a jejich příběhy. A právě ve venkovském prostředí se tyto hodnoty spojují v ideálním souladu," dodává MUDr. Kateřina Javorská.

Podrobné informace o projektu jsou dostupné na webu IPVZ a na sociální síti Facebook: <https://www.ipvz.cz/o-ipvz/kontakty/pedagogicka-pracoviste/vseobecne-prakticke-lekarstvi/projekt-opz-vpl>, <https://www.facebook.com/profile.php?id=61575045240911>

Zdroj: tisková zpráva

V Česku vznikla první biobanka dřeně dětských zubů pro uchování kmenových buněk

Česká biotechnologická společnost Bioinova spustila první biobanku v České republice zaměřenou na uchování dřeně dětských zubů, z níž lze získat vysoce kvalitní kmenové buňky. Tyto buňky mají obrovský potenciál pro léčbu mnoha závažných chorob, zejména v oblasti regenerativní medicíny, tkáňového inženýrství, ale i některých systémových onemocnění.

Tkáňové zařízení společnosti Bioinova je držitelem povolení Státního ústavu pro kontrolu léčiv (SÚKL) k provozování biobanky zubní dřeně a spolupracuje s vybranými stomatologickými ordinacemi, kde dochází k odběru zubu dle schválených postupů. Jedná se současně o první biobanku dřeně dětských zubů na území Evropské unie za účelem využití pro výrobu léčivých přípravků. Uchování kmenových buněk v hluboce zmrazeném stavu, který zaručuje jejich kvalitu po desítky let, je klíčové pro jejich možné budoucí využití pro výrobu léčivých přípravků.

Hluboce zmrazený stav zaručuje kvalitu kmenových buněk po desítky let

Každý vzorek je podroben mikroskopickému testování a zkouškám vlastností kmenových buněk

V současné době patří mezi indikace pro léčbu kmenovými buňkami např. leukémie, infarkt myokardu, amyotrofická laterální skleróza, ale také diabetes I. typu, Crohnova choroba, poškození kloubní chrupavky, revmatoidní artritida, oční onemocnění a řada dalších chorob. V rámci

probíhajících klinických studií ve světě jsou kmenové buňky rovněž testovány pro pacienty s diabetem II. typu, dětskou mozkovou obrnou, roztroušenou sklerózou, Parkinsonovou chorobou, jaterní cirhózou, onemocněním ledvin a množstvím dalších onemocnění.

Zdroj: tisková zpráva

Endoskopická remodelace žaludku: Revoluční cesta k léčbě obezity bez jizev

Fakultní nemocnice v Motole přináší pacientům s nadváhou a obezitou zcela novou možnost, jak bezpečně a efektivně snížit svou tělesnou hmotnost. Metoda endoskopické remodelace žaludku nabízí šetrnou alternativu k bariatrickým operacím bez viditelných jizev a s rychlým návratem do běžného života.

Obezita a s ní spojené zdravotní potíže patří k nejvýznamnějším výzvám dnešní medicíny. Pro pacienty, kteří se obávají invazivních operací či dlouhé rekonvalescence, představuje endoskopická remodelace žaludku elegantní řešení. Tento miniinvazivní výkon, který se provádí pomocí specializovaného endoskopického systému, umožňuje zmenšit žaludek bez chirurgického zásahu. Metoda spočívá v zavedení endoskopu do žaludku pacienta v celkové anestezii.

Pomocí stehů se žaludek zmenší, což snižuje jeho kapacitu a tím i příjem potravy. Zákrok trvá přibližně 60 až 90 minut a pacienti mohou již druhý den odejít domů. Výkon se doporučuje pacientům s indexem tělesné hmotnosti (BMI) vyšším než 30 kg/m² nebo těm, kteří trpí nadváhou v kombinaci s dalšími zdravotními komplikacemi, jako je vysoký krevní tlak, diabetes 2. typu či jiné metabolické poruchy.

Zdroj: tisková zpráva

Češi stárnou, náklady na zdravotnictví míří k bilionu Kč

Výdaje na zdraví české populace je třeba vnímat jako investici s dopady na celou společnost, nikoli pouze jako izolovanou účetní položku. Pokud nedojde ke strukturální změně, mohou náklady veřejného zdravotního pojištění do roku 2040 dosáhnout neúnosných výšek.

Podle Ladislava Duška, ředitele ÚZIS, se v příštích letech počet chronicky nemocných zvýší o desítky procent. To si

vyžádá zásadní strukturální změny v rozložení kapacit zdravotních i sociálních služeb. „V desetiletém horizontu očekáváme

nárůst počtu diabetiků o 20 % a o desítky procent se zvýší výskyt kardiovaskulárních a nádorových onemocnění. Do roku 2050 očekáváme zdvojnásobení počtu seniorů nad 85 let, což dramaticky zvýší nároky na dlouhodobou péči. Pokud se nic nezmění, mohou náklady veřejného zdravotního pojištění

do roku 2040 při konzervativní predikci přesáhnout až 1033 miliard Kč," varuje Dušek. Podle Aleše Roda z Národní ekonomické rady vlády je zlepšení zdravotního stavu z více než dvou třetin proveditelné v oblasti prevence. Zbytek připadá na zvýšení dostupnosti léčby.

Zdroj: tisková zpráva

Nemoc dvacátníků: Investice do moderní léčby tisíců pacientů se střevními záněty se státu vyplácí

Chronická střevní onemocnění jako Crohnova choroba a ulcerózní kolitida postihují v Česku až 90 tisíc lidí. A nejčastěji právě ty, kteří mají život teprve před sebou – objevují se obvykle už mezi 20. a 30. rokem života. Až do nedávna tyto nemoci znamenaly časté hospitalizace, invaliditu nebo nutnost chirurgických zákroků. Dnes mohou pacienti díky inovativní léčbě vést plnohodnotný život. Moderní terapie navíc šetří veřejné rozpočty.

Od roku 2015 se v Česku více než zdvojnásobil počet inovativních léčiv dostupných v tzv. centrech vysoce specializované péče. Centrovou léčbu aktuálně podstupuje asi čtvrtina pacientů s Crohnovou chorobou a desetina pacientů s ulcerózní kolitidou. Jejich počet přitom každoročně roste – v případě ulcerózní kolitidy dokonce průměrně o 17 % ročně.

V posledních třech letech se na trhu objevilo mnoho inovativních léčiv, díky nimž mají pacienti šanci na plnohodnotný život. Díky biosimilárním lékům a generikům se ceny

moderních léčiv snižují a zvyšuje se tak jejich dostupnost pro stále větší počet pacientů.

Data Ústavu zdravotnických informací a statistiky (ÚZIS) dokazují, že investice do inovací se vyplácí. U pacientů léčených centrovou léčbou se dramaticky snížil počet hospitalizací a počet dní strávených v nemocnici. A například náklady na následnou péči u těchto pacientů jsou až 6–8× nižší než u těch, kteří inovativní léčbu nepodstupují.

Zdroj: tisková zpráva

Krajská zdravotní je technologickým lídrem v oblasti elektronizace zdravotnictví

Krajská zdravotní a.s., největší poskytovatel zdravotní péče v České republice, pokračuje v roce 2025 v intenzivní digitalizaci procesů

a podpoře moderních nástrojů elektronické komunikace. Nedílnou součástí této strategie je využívání systému eZpráva – zabezpečeného nástroje pro přenos zdravotnické dokumentace mezi nemocnicemi, praktickými lékaři, ambulantními specialisty a dalšími poskytovateli zdravotní péče.

Prostřednictvím tohoto systému Krajská zdravotní (KZ) měsíčně odesílá více než 60 000 zpráv včetně propouštěcích zpráv, výsledků vyšetření, doporučení pro další léčbu či informací o medikaci. Elektronická komunikace garantuje nejen rychlost a efektivitu předávání informací, ale i snížení administrativní zátěže zdravotnického personálu. Postupným zapojením zdravotnických pracovišť mimo KZ vznikla jedna z největších sítí propojujících zdravotnická zařízení v regionu i mimo něj.

Vedle rutinního provozu připravuje Krajská zdravotní, a.s., také testování elektronických žádanek, které budou napojeny na mezinárodní klasifikační systém SNOMED CT. Cílem této iniciativy je ověřit možnosti využití strukturovaných žádanek v praxi, přispět ke standardizaci zdravotnické dokumentace a zlepšit součinnost mezi jednotlivými informačními systémy ve zdravotnictví.

Zdroj: tisková zpráva

V ústecké Masarykově nemocnici operovali dětskou pacientku s využitím technologie 3D tisku a VR brýlí

Na Ortopedické klinice v Masarykově nemocnici v Ústí nad Labem odoperovali dvanáctileté pacientce deformovanou loketní kost s využitím technologie 3D tisku a virtuální reality v předoperačním plánování. Příprava proběhla v kooperaci s izraelským partnerem, hlavním světovým lídrem v oblasti nejnovějších medicínských technologií. Spolupráce Krajské zdravotní a izraelského centra bude nadále pokračovat.

Pacientkou byla dívka s deformitou předloktí a porušenou hybností loketního kloubu po dřívější zlomenině. Součástí předoperační přípravy bylo zhotovení 3D modelů kosti, tvorba modelu pro virtuální realitu a konstrukce pro pacientku specifického instrumentária k provedení operace. Díky těmto technologiím byla operace naplánována a provedena s největší přesností. Výkon proběhl ve spolupráci a za podpory Levin Center of Surgical Innovation & 3D Printing, Tel Aviv Sourasky Medical Center – Ichilov, Izrael, které je hlavním světovým pracovištěm v oblasti použití 3D tisku a nejnovějších technologií v medicíně.

„V rámci předoperační přípravy můžeme na našem pracovišti již rutinně operovanou kost vytisknout na 3D tiskárně a deformitu si předem osahat. Díky spolupráci s izraelským pracovištěm jsme se posunuli o další technologický stupeň. V letošním roce jsem zde absolvoval dva studijní

MUDr. Tomáš Novotný, Ph.D., MBA, přednosta Ortopedické kliniky Masarykovy nemocnice

Dvanáctileté pacientce byla odoperována deformovaná loketní kost s využitím technologie 3D tisku

pobyty a v rámci naší další spolupráce jsme společně již zahájili a rozplánovali některé projekty. Jedním z nich byla tvorba přesné šablony pro naši pacientku, podle níž jsme během operace kost srovnali ve všech rovinách tak, aby byl loket znovu plně funkční. Bonusem v předoperační přípravě bylo využití virtuální reality, díky níž jsme si s kolegy předem celý zákrok mohli vyzkoušet nanečisto. Zapojením těchto technologií do klinické praxe se dostáváme do pomyslné první ligy ortopedických pracovišť aplikujících do své práce inovace a přinášíme tyto možnosti pacientům našeho kraje. Za to jsem velmi rád a děkuji za podporu jak vedení Krajské zdravotní, tak izraelským tutorům," vysvětluje MUDr. Tomáš Novotný, Ph.D., MBA, přednosta Ortopedické kliniky v Masarykově nemocnici v Ústí nad Labem, který operaci provedl.

Výhodou tohoto moderního chirurgického postupu je zkrácení doby operace, zmenšení rozsahu operačního pole a nižší krevní ztráty. Prokazatelně tak lze dosáhnout lepších výsledků a kratší rekonvalescence. Izraelská strana zhotovila podpůrné 3D tisky pro ústeckou Masarykovu nemocnici bezplatně a její participace na operaci je základem pro další spolupráci ve výzkumu a implementaci nejnovějších technologií v České republice, a to také za podpory Velvyslanectví České republiky v Izraeli.

Zdroj: tisková zpráva

Kardiologové vytvořili mapu míst, kde pečují o pacienty se selháním srdce

Kde leží nejbližší ambulance srdečního selhání, si nyní pacienti najdou na mapě, kterou vytvořila Česká kardiologická společnost. Mapa, která pokrývá síť ambulancí srdečního selhání, pomůže především těm, které propustili z nemocnice s diagnózou selhávajícího srdce. Ambulantního kardiologa by měli navštívit ideálně do dvou týdnů od návratu domů. Včasná ambulantní péče totiž výrazně snižuje riziko opětovného zhoršení zdravotního stavu a další hospitalizace.

Mapa je dostupná na webových stránkách České kardiologické společnosti (viz QR-kód) a je rozdělena podle regionů. Její vznik podpořila společnost Boehringer Ingelheim, která je hlavním partnerem projektu. Pacienti z mapy nejenom zjistí, na jakého specialistu se mohou v místě svého bydliště obrátit, ale dozvědí se i to, jaká vyšetření ambulance nabízí a jak rychle se na kontrolu

dostanou. U každé ambulance najdou přímý kontakt na objednání a odkaz na webové stránky. Specialisté v odborných ambulancích nemocné pravidelně kontrolují, upravují jim terapii a monitorují jejich laboratorní výsledky.

Specializovaných ambulancí je v tuzemsku v současné době zaregistrováno přibližně šedesát. Do budoucna by se jich mělo v mapě objevit více.

Zdroj: tisková zpráva

Vláda ČR schválila Národní screeningové centrum

Vláda České republiky schválila Národní screeningové centrum Ústavu zdravotnických informací a statistiky ČR (ÚZIS ČR) orgánem odpovědným za koordinaci screeningových programů v České republice. Tento krok je klíčovým milníkem v rámci Národního plánu obnovy, jehož cílem je zvyšovat kvalitu prevence a časného zachytu závažných onemocnění.

Národní screeningové centrum je dlouhodobým odborným garantem a správcem dat v oblasti populačních onkologických screeningových programů a dalších pilotních projektů časného zachytu onemocnění. Podle nového usnesení vlády ČR bude zodpovědné nejen za koordinaci, ale také za plánování, hodnocení a rozvoj screeningových programů

napříč republikou. Aktivita centra jsou dobře a transparentně dokumentovány na jeho webových stránkách <https://nsc.uzis.cz>.

Tento krok zároveň otevírá prostor pro další zlepšování programů prevence.

Zdroj: tisková zpráva

Ultrazvuk snižuje riziko mrtvice při operaci krční tepny

Operaci krční tepny, která u pacientů s aterosklerózou snižuje riziko cévní mozkové příhody, mohou provázet komplikace v podobě vzniku krevních sraženin. Mezinárodní studie publikovaná v jednom z nejprestižnějších medicínských časopisů British Medical Journal prokazuje účinnost a bezpečnost využití ultrazvukových vln v předcházení těmto komplikacím. Autoři z Lékařské fakulty Ostravské univerzity, 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy a Ústřední vojenské nemocnice si od studie slibují významný dopad do klinické praxe.

Cévní mozková příhoda je celosvětově třetí nejčastější příčinou úmrtí. Velkou část z nich má na svědomí právě ateroskleróza, která vede k zužování tepen. „Operace, odborně zvaná karotická endarterektomie, znovu zpřístupňuje krční tepnu, a zajišťuje tak dostatečný průtok okysličené krve do mozku,” přibližuje prof. David Netuka, spoluautor studie a přednosta Neurochirurgické a neuro-onkologické kliniky 1. lékařské fakulty a Ústřední vojenské nemocnice.

Během zákroku ovšem hrozí ve třech až šesti procentech případů riziko vzniku komplikace v podobě nedokrevnosti

mozku. Při operaci může dojít k úniku krevní sraženiny nebo drobné části aterosklerotických hmot z krkavice do mozkových tepen. Nedokrevnost mozku může být přechodná a bezpříznaková, ale může také vést k cévní mozkové příhodě a trvalým neurologickým následkům.

K možností, jak těmto komplikacím předcházet, přibyl v nedávné době nový účinný nástroj – sonolýza, která funguje na principu ultrazvuku. Účinnost i bezpečnost této metody prokázala mezinárodní studie s více než tisícovkou pacientů, která probíhala na 16 pracovištích v Evropě.

Zdroj: tisková zpráva

Praktičtí lékaři startují kampaň „11 milionů důvodů“

V kampani s názvem „11 milionů důvodů“, která byla představena na 19. kongresu primární péče na konci března v Praze, praktičtí lékaři upozorňují na zhoršující se dostupnost primární péče, zejména ve venkovských oblastech, a její nevyužitý potenciál. V tuzemsku je v současné době bez praktika milion pacientů, ordinace jsou přetíženy. Podle praktických lékařů je nutné dokončit reformu primární péče, která začala v roce 2018.

V Česku nyní funguje asi 2 000 ordinací praktických lékařů pro děti a dorost, které pečují přibližně o 2 miliony dětí. Ordinací všeobecných praktických lékařů je asi 5 000. Takový počet ale na péči o 11 milionů obyvatel Česka nestačí. Ordinace jsou navíc už teď přetížené. Podle praktických lékařů je proto nutné přivést do primární péče absolventy lékařských fakult a změnit organizaci poskytování primární péče. Situaci mohou výrazně zlepšit týmové praxe, kde

funguje na jednom pracovišti multidisciplinární tým vedlý praktickým lékařem.

Rozvoj týmových praxí ale závisí na příchodu nových posil do primární péče. V Česku je málo rezidenčních míst, která slouží ke specializačnímu vzdělávání mladých lékařů, a proto praktičtí lékaři intenzivně jednají o navýšení jejich počtu.

Zdroj: tisková zpráva

Ilustrační foto. Všechny osoby jsou modely. Zdroj: iStock